

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000839

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-02-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заваринська Марія Сергіївна

2. Mariia S. Zavarynska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3734-8989

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 20-02-2024

Спеціальність за освітою: Мова і література

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.152_ID 4135

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.01

Тема дисертації:

1. Мовні засоби творення невизначеності в англomовній постмодерністській мінімізованій прозі.
2. Language means of creating uncertainty in English postmodern minimized prose.

Реферат:

1. Дисертація присвячена аналізу мовних засобів творення невизначеності в англomовній постмодерністській мінімізованій прозі. Англomовна постмодерністська мінімізована проза є жанром експериментальної літератури, що почав розвиватися у другій половині XX ст. Експериментальність англomовної постмодерністської мінімізованої прози виражено у поєднанні навмисно зредукованої автором літературної форми та літературного змісту, наповненого мовними засобами, що призводять до творення невизначеності. Невизначеність, яка першочергово провокує сумнів трактування з позиції читача, призводить до плюральності значень та характеризує англomовний постмодерністський художній текст як відкритий лінгвосинергетичний текстовий простір. У дисертації здійснено аналіз мовних засобів творення

невизначеності в англomовній постмодерністській мінімізованій прозі із залученням комплексу міждисциплінарних підходів, таких як наративний, дискурсивний, комінкативно-прагматичний, когнітивний та синергетичний. Мета дослідження полягає у комплексному вивченні мовних засобів творення невизначеності в англomовній постмодерністській мінімізованій прозі з позицій дискурсивно-наративного та когнітивно-синергетичного підходів. Актуальність теми дисертаційної праці зумовлена: 1). Релевантністю поглиблення знань щодо явища невизначеності та мовних засобів її реалізації у ракурсі нової дискурсивно-наративної парадигми; 2). Зростанням інтересу філологічної науки до жанрово-стилістичних особливостей нових піджанрів постмодерністської експериментальної літератури, зокрема і мінімізованої прози зумовленого загальносвітовою тенденцією до мінімізації жанрів; 3). Потребою комплексного висвітлення мовних засобів творення невизначеності з урахуванням когнітивно-синергетичної природи англomовних постмодерністських мінімізованих художніх текстів. В дисертації вперше здійснено комплексне дослідження мовних засобів творення невизначеності в англomовній постмодерністській мінімізованій прозі з позиції макрофілологічного підходу до її жанрового, дискурсивно-наративного, когнітивно-синергетичного вимірів. Доведено, що невизначеність є ключовою ознакою англomовного постмодерністського мінімізованого художнього тексту, який є відкритим, когнітивно-синергетичним простором; уперше обґрунтовано поняття «англomовна постмодерністська мінімізована проза», простежено етапи її періодизації в межах експериментальної літератури та схарактеризовано ключові жанрові ознаки. Новизною вирізняється авторська методика вивчення мовних проявів невизначеності в англomовній постмодерністській мінімізованій прозі крізь призму дискурсивно-наративного та когнітивно-синергетичного підходів. Уперше виокремлено та описано нетипові лексичні комбінації специфічних маркерів невизначеності, в основі яких лежить нівелювання логічних зв'язків у словосполученні, реченні, текстовому фрагменті, тексті. З'ясовано, що «композиційно-стилістична модифікація» реалізується як інтенціональне експериментальне авторське вживання елементів композиційно-стилістичної структури текстів англomовної постмодерністської мінімізованої прози на змістовому, формальному та формально-змістовому рівнях. Новими є виявлені типи наративної невизначеності (амбівалентна, дифузна, лабіринтна), зумовлені посередництвом ненадійного наратора та відповідними наративними техніками. Підтверджено, що англomовний постмодерністський мінімізований художній текст є когнітивною емергентною структурою, джерелом семантичного збагачення, розширення конотаційного діапазону мовних одиниць; Уперше досліджено когнітивно-синергетичні механізми творення англomовного постмодерністського мінімізованого художнього тексту як динамічного відкритого утворення, окресленого в моделі лінгвосинергетичної взаємодії автора, тексту і читача.

2. The thesis is dedicated to the complex research of language means of creating uncertainty in English postmodern minimized prose. English postmodern minimized prose is a subgenre of experimental literature that began its development in the second half of the XX century. Experimentation of English postmodern minimized prose lies in the intentional reduction of literary content and literary form and the use of special language means to cause uncertainty. Uncertainty as the key feature of English postmodern minimized texts primarily provokes the reader's hesitation in their text interpretation, and further leads to a plurality of meanings making English postmodern minimized literary texts an open synergetic textual space. In this thesis language means of creating uncertainty in English postmodern minimized prose are analyzed with the application of complex interdisciplinary approaches such as: narrative, discursive, communicative-pragmatic, cognitive, and synergetic. The aim of the thesis lies in a complex study of language means of creating uncertainty in English postmodern minimized with the application of discursive-narrative and cognitive-synergetic approaches. The actuality of the thesis is caused by: 1). The relevance of deepening the knowledge about uncertainty and language means of its realization through the prism of the new discursive-stylistic paradigm; 2). The increasing interest of philology to genre-stylistic peculiarities of new subgenres of postmodern experimental literature, particularly minimized prose which is caused by the global tendency to genre minimization; 3). The necessity of a complex coverage of language means of creating uncertainty because of the cognitive-synergetic nature of English postmodern minimized literary texts. In the thesis there is firstly performed the complex study of language means of creating uncertainty in English

postmodern minimized through the prism of the macro-philological approach to its genre, discursive-narrative, and cognitive-synergetic dimensions. There is proved that uncertainty is the key feature of English postmodern minimized literary text which is an open, cognitive-synergetic space; it is firstly outlined the notion of «English postmodern minimized prose», there is traced the stages of its periodization in the frame of experimental literature and characterized the key genre features. The author's method of language means of creating uncertainty in the view of discursive-narrative and cognitive-synergetic approaches differs in its novelty. In the reserach there are firstly distinguished and described the unusually combined lexemes as specific uncertainty markers that are based on the violation of the logical relations in word combinations, sentences, text fragments, and text. There is clarified that «compositional modification» manifests as the author's intentional experimental usage of the elements of the compositional structure of English postmodern minimized prose at the content level, the formal level, and the formal content level. New are the types of narrative uncertainty (ambivalent, diffusive, and labyrinth), caused by the involvement of unreliable narrator and corresponding narrative techniques. It is confirmed that English postmodern minimized literary text is a cognitive emergent structure, a source of semantic enrichment, and a broadening of connotational range of language units. There is firstly examined cognitive-synergetic mechanisms of creating English postmodern minimized literary text as an open dynamic entity which is outlined in synergetic interaction among an author, a text, and a reader.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Заваринська М. С. Дифузна і лабіринтна нарративна невизначеність в англійській постмодерністській мінімізованій прозі. Наукове видання Одеського національного університету імені І. І. Мечникова «Записки з романо-германської філології». 2023. м. Одеса. № 1 (50). С. 97-106.
- 2. Заваринська М. С. Амбівалентна нарративна невизначеність в англійській постмодерністській мінімізованій прозі. Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». 2023. м. Львів. №13. С. 80-89.
- 3. Zavarynska M. S. Poetic means of revealing uncertainty in postmodern experimental texts. Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». 2020. м. Львів. Львів. № 7. С. 94-99.
- 4. Заваринська М. С. Постмодерністський мінімізований художній текст як різновид експериментального жанру. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2019. м. Одеса. Випуск № 40. Том 2. С. 41-44.
- 5. Заваринська М. С. Мовні прояви невизначеності в постмодерністських мінімізованих художніх текстах. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: «Лінгвістика». 2019. м. Херсон. № 37. С. 24-28.
- 6. Zavarynska, M., & Babelyuk, O. (2022). Unusually Combined Lexemes as Means of Creating Uncertainty in English Postmodern Short-Short Stories. *Postmodern Openings*, 13(4), 346-360.
- 7. Zavarynska M. S. Perception and interpretation of uncertainty in English postmodern short-short stories: methodological aspect. *Світова література в літературознавчому дискурсі XXI ст. : збірник матеріалів XIII Міжнародної наукової конференції (Львів, 26-27 жовтня 2023 року) / упоряд.: Л. В. Мацевко-Бекерська, І. А. Сенчук. – Одеса : Олді +, 2023. – 228 с. – С. 183-186.*

- 8. Заваринська М. С. Невизначеність в англомовній постмодерністській мінімізованій прозі крізь призму лінгвосинергетичного підходу // Міжнародна науково-практична конференція “Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук”: матеріали. м. Запоріжжя. 21-27 липня 2023 р. С. 80-82.
- 9. Заваринська М. С. Невизначеність як чинник творення когнітивної емергентної структури в англомовній постмодерністській мінімізованій прозі. Міжнародна наукова конференція молодих дослідників “Сучасна лінгвістика в аспекті перекладознавства та міжкультурної комунікації”. Львівський державний університет безпеки життєдіяльності. м. Львів. 08 червня 2023 р.
- 10. Заваринська М. С. Композиційно-стилістичні модифікації як засоби творення наративної невизначеності в англомовній постмодерністській мінімізованій прозі. *Compositional modifications as means of creating narrative uncertainty in english postmodern short-short stories* // Інноваційні аспекти розвитку філологічних наук. *Innovative aspects of the development of philological sciences*. Міжнародна наукова конференція: матеріали. – Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2023. – С. 126-128.
- 11. Zavarynska M. S. Identifying uncertainty in experimental literary ergodic texts // Міжнародна наукова інтернет-конференція “Світ наукових досліджень” Громадської організації “Наукова спільнота” спільно з Wyższej Szkoły Społeczno-Gospodarcza w Przeworsku (м. Переворськ, Республіка Польща): матеріали. – Випуск 18. 20 квітня 2023 р.
- 12. Заваринська М. С. Невизначеність в англомовній постмодерністській мінімізованій прозі крізь призму художньої комунікації / М. С. Заваринська // Матеріали VIII Всеукраїнської мультидисциплінарної конференції “Чорноморські наукові студії”. 24 червня 2022 р. – Одеса: Видавничий дім “Гельветика”, 2022. – С.184-186.
- 13. Заваринська М. С. Невизначеність в англомовній постмодерністській мінімізованій прозі: наративний ракурс / М. С. Заваринська // “Ad orbem per linguas. До світу через мови”. Матеріали міжнародної науково-практичної відеоконференції “Україна у транскультурному й мультимодальному світі”. 25 травня 2022 р. – Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2022. – 480 с. – С. 85-86.
- 14. Заваринська М. С. Невизначеність в англомовній постмодерністській мінімізованій прозі: прагматичний аспект. Міжнародна науково-практична конференція “Філологічні й педагогічні студії у вітчизняній та зарубіжній науці XXI сторіччя”, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. 9 листопад 2021 р. м. Київ. С. 39-40.
- 15. Заваринська М. С. Невизначеність як ключова риса постмодерністських експериментальних мінімізованих текстів. Всеукраїнська наукова конференція “Великий код: Біблія п світова література п переклад. Перекладознавчі читання на пошану Роксолани Петрівни Зорівчак”, Львівський національний університет імені Івана Франка, Наукове товариство імені Шевченка. м. Львів. 2020.
- 16. Заваринська М. С. Ризоматичні прояви невизначеності як іманентна риса постмодерністських експериментальних текстів. Міжнародна науково-практична конференція “Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук”, Класичний приватний університет. Болашак. 16-17 грудня 2020 р. м. Запоріжжя.. С. 37-39.
- 17. Заваринська М. С. Ризоматичні прояви невизначеності як іманентна риса постмодерністських експериментальних текстів. Міжнародна науково-практична конференція “Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук”, Класичний приватний університет. Болашак. 16-17 грудня 2020 р. м. Запоріжжя.. С. 37-39.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: № 0117U001393, № 0120U101965, № 0123U102610

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабелюк Оксана Андріївна
2. Oksana A. Babelyuk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4837-1225

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57413759800;
https://scholar.google.com/citations?user=w_bF79wAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Код за ЄДРПОУ: 08571340

Місцезнаходження: вул. Клепарівська, буд. 35, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глінка Наталія Вікторівна
2. Nataliia V. Glinka

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7249-3615

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 58820834900; Web of Science Researcher ID: I-9024-2017;
<https://scholar.google.com/citations?user=cmcgQp0AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходько Ганна Іллівна
2. Ganna I. Prihodko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-6220-5333**Додаткова інформація:** Scopus Author ID: 57219147819; Web of Science Researcher ID: AAG-6472-2019;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=3nDDfQoAAAAJ>**Повне найменування юридичної особи:** Запорізький національний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02125243**Місцезнаходження:** вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бистров Яків Володимирович
2. Yakiv V. Bystrov

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-6549-8474**Додаткова інформація:** Scopus Author ID: 56268636100; Web of Science Researcher ID: ACS-4763-2022;
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=xexFPr4AAAAJ>**Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника**Код за ЄДРПОУ:** 02125266**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бехта Іван Антонович
2. Ivan A. Bekhta

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9848-1505

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57219746667; Web of Science Researcher ID: HZJ-5711-2023;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=xHMyORIAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мацевко-Бекерська Лідія Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мацевко-Бекерська Лідія Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Жак Ольга Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна